

Populační biologie a ekologie druhu *Phyteuma orbiculare* L.

Tereza Fialová

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá druhem *Phyteuma orbiculare* L. (zvonečník hlavatý) z čeledi *Campanulaceae*. Studovaný druh je podle vyhlášky MŽP ČR 395/1992 Sb. řazen mezi silně ohrožené druhy naší květeny, přičemž dvě z jeho rozlišovaných subspecií (*montanum*, *flexuosum*) jsou řazeny, podle Červeného seznamu, (Procházka 2001) mezi kriticky ohrožené druhy. Výstupem diplomové práce jsou síťové mapy rozšíření všech zjištěných lokalit druhu v období do roku 1949, 1950 – 1989, 1990 – 1999 a 2000 – 2010. Podklady pro síťové mapy byly čerpány z herbářových sbírek, literatury, botanických databází, ze správ CHKO a informací získaných od botanických znalců i z vlastní terénní zkušenosti.

Jedním z hlavních cílů diplomové práce je porovnat lokality, na kterých druh roste dnes s lokalitami, na kterých se vyskytoval v minulosti. Na 21 současných a 19 minulých lokalitách druhu v České republice bylo studováno chemické složení půd, druhové složení a velikost populace. Současné lokality jsou druhově bohatší a zároveň živinami chudší. Počet kvetoucích jedinců v populacích *P. orbiculare* má tendenci fluktuovat v jednotlivých letech.

Mnoho lokalit druhu z krajiny nenávratně zmizelo díky nesprávnému a nešetrnému způsobu obhospodařování, konkurenci ostatních druhů nebo malým početnostem populace. I přesto, že se velikost populací druhu na řadě lokalit značně snížila, současné populace druhu jsou životaschopné.

Klíčová slova: *P. orbiculare*, populační ekologie, rozšíření druhu v České republice, srovnání minulých a současných lokalit